Bilaga D.1

GEOVISTA

Samrådsredogörelse

Ansökan om bearbetningskoncession Tapuli K nr 4

Geovista AB
P.O Box 276
SE-971 08 Luleå

+46(0)920 603 60
info@geovista.se
geovista.se

Innehållsförteckning

1 Bakgrund 1
1.1 Genomfört samråd 1

2 Synpunkter och svar 2
2.1 Länsstyrelsen 2
2.2 Sametinget 5
2.3 Naturskyddsföreningen 6
2.4 Finnish Environment Institute 10

Bilagor	
D1.1	Följebrev till inbjudan av den 29 september 2025
D1.2	Följebrev till inbjudan av den 1 oktober 2025
D1.3	Samrådsunderlag
D1.4	Finsk översättning av samrådsunderlaget
D1.5	Anteckningar från samrådsmöte med länsstyrelsen
D1.6	Anteckningar från samrådsmöte med Pajala kommun
D1.7	Annonser i ortstidningar
D1.8	Samrådskrets
D1.9	De yttranden som mottagits under samrådet

1 Bakgrund

Kaunis Iron AB (nedan "KIAB" eller "Bolaget") avser att ansöka om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) för en del av järnmalmsfyndigheten vid Tapuli i Pajala kommun. Koncessionen är avsedd att få beteckningen Tapuli K nr 4.

Enligt minerallagen (1991:45) ska en så kallad specifik miljöbedömning göras i ärenden om bearbetningskoncession. Det innebär att en miljökonsekvens-beskrivning ("MKB") ska tas fram och bifogas ansökan och att samråd ska genomföras om hur MKB:n ska avgränsas ("Avgränsningssamråd"). Avgränsningssamrådet ska genomföras med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda, samt med övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda.

Förevarande handling utgör en redogörelse för hur avgränsningssamrådet gällande bearbetningskoncessionen Tapuli K nr 4 har genomförts samt de synpunkter som inkommit och hur de synpunkterna har eller är avsedda att beaktats av Bolaget.

Koncessionen har under samrådet haft beteckningen Tapuli K nr 3 och senare namnändrats till Tapuli K nr 4.

1.1 Genomfört samråd

Länsstyrelsen i Norrbottens län, övriga statliga myndigheter samt Pajala kommun bjöds in till samrådet med ett e-postmeddelande den 29 september 2025. På samma sätt bjöds då också Muonio sameby samt Naturskyddsföreningen och ett antal andra intresseorganisationer in till samrådet, se bilaga 1.1.

Enskilda särskilt berörda bjöds in till samrådet med brev som sändes ut med vanlig post den 30 september 2025. Samma dag sändes också inbjudningar till samrådet över till Kaunisvaara byaförening, samt ett antal andra på orten förekommande organisationer med intressen i ärendet, bilaga 1.2.

Till inbjudningarna bifogades det samrådsunderlag som finns bilagt som bilaga 1.3 till detta dokument.

På Naturvårdsverkets uppmaning upprättades och sändes sedan en finsk översättning av samrådsunderlaget över till den myndigheten för vidare hantering enligt 6 kap. 33 § miljöbalken (Esbosamråd), bilaga D1.4.

Ett samrådsmöte har hållits med länsstyrelsen den 22 oktober 2025. Ett sådant möte även hållits med Pajala kommun den 23 oktober 2025. Anteckningarna från de samrådsmötena återfinns i bilagorna D1.5 och D1.6.

Inbjudan till samråd med allmänheten har genomförts genom annonsering i Norrländska Socialdemokraten, Norrbottens-Kuriren, Haparandabladet och Lapin Kansa, den 1 oktober 2025, se bilaga D.1.7.

Samrådskretsen redovisas i bilaga D1.8.

Nedan följer en sammanställning av de synpunkter som inkommit under samrådet och Bolagets kommentarer/svar på de synpunkterna. Sammanställningen är begränsad till de synpunkter som inkommit och som Bolaget har bedömt att det behöver besvara särskilt. För yttrandena i dess helhet, se bilaga D1.9.

2 Synpunkter och svar

2.1 Länsstyrelsen

Länsstyrelsens synpunkter	Bolagets kommentarer/svar
Enligt Länsstyrelsen behöver det klargöras i ansökan i vad mån den med bearbetningskoncessionen samman-hängande verksamheten är avsedd att bedrivas parallellt med den befintliga gruvverksamheten och vilka kumulativa effekter som kan komma att uppstå till exempel i form av buller, och vilken påverkan som det kan medföra på rennäringen och naturmiljön.	Brytningen inom Tapuli K nr 4 är avsedd att startas upp medan Tapuli K nr 1 är i drift och pågå i avvaktan på att den planerade verksamheten vid Sahavaara K nr 1 kan påbörjas. Beroende på när de tillstånd som fordras för verksamheten kan erhållas kan dock brytningen inom koncessionsområdet behöva senareläggas så att den sker parallellt med den planerade verksamheten vid Sahavaara K nr 1, eller som en från övriga koncessionsområden fristående verk-samhet. I MKB:n finns en redogörelse av de kumulativa effekter som de nämnda scenarierna kan komma att medföra.

Länsstyrelsen vill upplysa om att trots att lagändringen om att ett tillstånd enligt 7 kap. 28 a § MB inte längre är en förutsättning för att en bearbetnings-koncession kan beviljas ska Bergmästaren fortfarande tillämpa 4 kap. 1 § 1 st. 2p. MB som innebär att en verksamhet får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar ett områdes natur- och kulturvärden. En bedömning ska därför göras enligt 4 kap. 1 § 1 st. 2 p. MB om den ansökta verksamheten kan genomföras på ett sätt som inte påtagligt skadar ett områdes natur- och kulturvärden, även beträffande Natura 2000-områden.	Se avsnitt 10.6 i MKB:n.
Eftersom utsläpp till och påverkan på närliggande vattendrag redan sker inom ramen för bolagets befintliga verksamhet ska även kumulativa effekter från pågående och planerad gruvverksamhet beskrivas. Om bolaget bedömer att ingen eller ringa påverkan kommer att ske ska även detta ställningstagande kunna styrkas och motiveras.	Se avsnitt 8.2.2 och 10.6 i MKB:n.
För att bedöma markanvändnings-frågorna på ett så korrekt sätt som möjligt anser länsstyrelsen att den information som framgår av en avfallshanteringsplan ska ingå i MKB:n	Beskrivning av hantering av utvinningsavfall för den planerade verksamheten vid Tapuli K nr 4 beskrivs i avsnitt 4.3 i MKB:n samt i ett framtaget strategidokument som ses i bilaga D2.
Bolaget behöver beskriva påverkan på rennäringen utifrån hur undvikelsezonen för renarna beräknas förskjutas och	Se avsnitt 8.1.1 i MKB:n.

utökas. Bolaget behöver även redogöra för huruvida den sammanlagda effekten av den nya koncessionen och den befintliga verksamheten riskerar att väsentligt motverka riksintresset för rennäring. Länsstyrelsen menar även att bolaget översiktlig bör redovisa förebyggande och skadelindrande åtgärder som avser minimera påverkan på riksintresset	
Länsstyrelsen anser att bolaget i MKB:n även ska beskriva vilka externa transporter som kan komma att ske, omfattningen och de miljökonsekvenser som kan uppkomma till följd av dem.	Bestämmelsen om följdverksamheter i 16 kap. 7 § miljöbalken är inte tillämplig i ärendet (jfr. Högsta förvaltnings-domstolens dom av den 25 juni 2024 i mål nr 3893-22). Följaktligen redovisas inte i underlaget något om konsekvenserna av de externa transporter som hänger samman med verksamheten. Det kan dock framhållas att det är den transportlösning som redan finns på plats, som är avsedd att nyttjas för de externa transporter av malm som hänger samman med aktuell bearbetningskoncession. Det kommer således inte i det avseendet att bli fråga om någon ny markanvändning som påverkar motstående intressen.
Bolaget behöver beskriva bear-betningskoncessionens påverkan på befintligt processvattenssystem. Till exempel påverkan på flöden, halter, och behovet av rening av processvatten.	Se avsnitt 8.2.2 i MKB:n
Länsstyrelsen anser att bolaget ska redovisa i MKB:n influensområdet för avsänkning av grundvatten orsakad av	Se avsnitt 5.8, 8.1.5, 8.2.1 och 8.2.2 i MKB:n

den planerade verksamheten samt vilka grundvattenberoende habitat som kan påverkas av sänkningen eller av föroreningar som kan följa med utströmmande grundvatten eller ytvatten. Vidare ska det finnas en beskrivning av nuvarande grundvattenkvalitet.	
Bolaget behöver i kommande MKB beskriva naturmiljön och de naturvärden som finns inom området som kan komma att påverkas av en eventuell gruvverksamhet, och vilka konsekvenser verksamheten kan få för förekommande naturvärden.	Se avsnitt 5.14 och 8.1.5 i MKB:n.

2.2 Sametinget

Sametingets synpunkter	Bolagets kommentarer/svar
Bearbetningskoncessionen ligger inom ett kärnområde av riksintresse för rennäringen och Muonio sameby. Det är också utpekat som huvudkalvningsland, trivselland och flera flyttleder finns i närområdet. Det kommer bli konsekvenser för rennäringen då den planerade koncessionen innebär utökning i befintliga dagbrott och mer mark som inte kommer kunna återgå till renbete i en framtid. En gruvverksamhet med tillhörande följdverksamheter och störningszoner upp till 10 km innebär att det funktionella sambandet riskeras att försvinna. När möjligheten att förflytta sig i området omöjliggörs	Se avsnitt 5.5.2, 5.12.1 och 8.1 i MKB:n.

förloras även tillgängligheten till övriga områden med dess funktioner.	

2.3 Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningens synpunkter	Bolagets kommentarer/svar
Det är Naturskyddsföreningens uppfattning bearbetningskoncessionen ej bör beviljas förrän KIAB:s ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för gruvverksamheten vid Tapuli och Sahavaara har blivit slutligt prövad.	Bolaget noterar Naturskyddsföreningens inställning. Ett tillstånd enligt miljöbalken är dock inte en förutsättning för att en ansökan om bearbetningskoncession ska kunna beviljas.
Ansökan behöver innehålla en utredning om ekonomisk lönsamhet. Utredningen måste dessutom ta hänsyn till att järnmalmpriset förväntas gå nedåt i framtiden.	I ansökan ingår en malmbevisningsrapport som visar att fyndigheten inom koncessionsområdet kan tillgodogöras ekonomiskt. Det är det underlag som fordras för den bedömning av bearbetningskoncessionens ekonomiska bärkraft som ska göras i ärendet enligt 4 kap. 2 § p. 1 minerallagen.
Den osäkerhet som finns kopplad till projektets och bolagets lönsamhet gör det centralt att en ekonomisk säkerhet finns fastställd till ett tillräckligt högt belopp för att kunna täcka efterbehandlingsplanen vid en tidig konkurs om en brytning skulle tillåtas.	Ett beviljande av bearbetningskoncessionen ger bolaget ensamrätt att tillgodogöra sig den järnmalmsfyndighet som finns belägen inom det aktuella området, men inte rätt att bedriva gruvverksamhet. För det fordras tillstånd enligt miljöbalken (1998:808), som söks hos mark- och miljödomstolen. Det kommer då att göras en prövning av vilken ekonomisk säkerhet som ska ställas, för avhjälpande av miljöskador och andra återställningsbehov som kan uppstå till följd av verksamheten.
I underlaget redovisas status för vattenförekomsten Mellajoki endast för	Se avsnitt 5.9 och 8.2.2 i MKB:n.

förvaltningscykeln fram till 2021. Uppgifter för nuvarande vattenförvaltningscykel (2022–2027) saknas, vilket innebär att konsekvenserna för vattenmiljöerna inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt.	
Den kulturhistoriska inventeringen inom området har inte uppdaterats sedan 2007, vilket innebär att ansökan bygger på föråldrat underlag och inte uppfyller kraven på en aktuell och fullständig miljökonsekvensbeskrivning. Kaunisområdet med omnejd har höga kulturmiljövärden. Vi vill se en fullständig beskrivning på hur den planerade verksamheten kommer påverka den långa traditionen av fiske, jakt och renskötsel i området. Flera kulturhistoriska lämningar har påträffats i områdena kring Tapuli, men endast en översiktlig arkeologisk undersökning har gjorts. Ansökan behöver innehålla en fullständig arkeologisk utredning.	En förnyad kulturmiljöanalys togs fram i samband med Bolagets tillstånds-ansökan för gruvverksamheten vid Tapuli och Sahavaara 2019. Den inkluderar en sammanställning av samtliga de arkeologiska utredningar som utförts i området. Däribland den nämnda arkeologiska undersökningen från 2007, men också en senare undersökning som ägde rum 2010. Enligt bolagets mening utgör detta ett mycket gott underlag för den markanvändningsprövning som ska göras i ärendet.
Bolaget ska i kommande MKB visa vilken påverkan verksamheten kommer att ha på områdets natur, skyddade samt rödlistade arter och beskriva detta i detalj i miljökonsekvensbeskrivningen. Vi förväntar oss en konsekvent och fullödig beskrivning av naturmiljön i hela området. Beskrivningen ska visa såväl förväntade effekter på redovisade arter och naturområden, planerade skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.	Se avsnitt 5.14 och 8.1.5 i MKB:n.

Kärnområdena av riksintressena för rennäringen har tidigare redovisats. Det är en skyldighet och nödvändighet att fortsatt samverka med Muonio sameby. Vi menar att FPIC skall tillämpas och att samebyn inte bara skall erbjudas delta i en ny rennäringsanalys utan att faktiskt samtycke krävs innan eventuell ansökan skickas in. Vi förväntar oss en beskrivning som visar ytterligare effekter på renskötseln, planerade nya skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.	Bolaget har en god och kontinuerlig dialog med berörd sameby. Samebyn har bjudits in till samrådet och kommer att ges möjlighet att yttra sig i ärendet, innan något koncessionsbeslut fattas. Gällande påverkan på rennäringen se MKB:n avsnitt 8.1.1.
MKB ska innehålla en fullständig analys av om ny påverkan på Muonio Älv och därigenom Natura 2000 med en redogörelse för möjliga risker, planerade skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.	Se avsnitt 8.1.3 och 8.2.2 i MKB:n.
Miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla: – En utredning av påverkan från högre vattenflöden än vanligt, tex under snösmältningen; – en fullständig utredning av påverkan på grundvattenförekomsterna (Aleniemi-kangas, Haumajakangas och den preliminära grundvattenförekomsten WA36229143); – en redovisning av vilka ämnen, inklusive mängd per år, som förväntas belasta vattenförekomsterna, inklusive beräknad koncentration i vattenförekomsterna i respektive	I den av bolaget upprättade MKB:n finns en övergripande beskrivning av vattenhanteringen och vilka konsekvenserna för de relevanta vattenförekomsterna kan komma att bli. Den är anpassad för den prövning som ska göras i ärendet enligt bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Se avsnitt 8.2.1 och 8.2.2 i MKB:n.

vattenförekomst samt om koncentrationen förväntas fluktuera under året (på grund av variationer av mängden vatten i recipienten och/eller utsläppsmängd); – vilka skyddsåtgärder som kommer att vidtas för att Vattendirektivets artikel 4 ska följas och vattenkvaliteten inte försämras.	
Ansökningsunderlaget ska innehålla en beskrivning av vilka ämnen som kommer att lakas ur det utvinningsavfall som kommer att uppstå i verksamheten, vilka egenskaper dessa ämnen har, hur stor urlakningen kommer att vara, hur länge denna kommer att pågå, vilka skyddsåtgärder som kommer att vidtas och skyddsåtgärdernas förväntade effekt.	Se avsnitt 4.3.2 i MKB:n.
Ansökan behöver visa hur bolaget avser att säkerställa utvinningsavfalls-anläggningarnas geotekniska stabilitet.	Detta ligger enligt bolagets mening utanför den prövning som ska göras i ärendet enligt 3 kap. samt 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Utvinningsavfallsanläggningarnas geo-tekniska stabilitet kommer att utredas närmre senare, inför den kommande tillståndsprövningen av verksamheten vid koncessionsområdet enligt miljöbalken.
Då verksamheten kommer att omfattas av Sevesodirektivets högre kravnivå ska ansökan innehålla en redogörelse för hur bolaget avser säkerställa att alla skyldigheter i direktivet uppfylls. Vidare ska en fullständig lista på alla kemikalier	Detta ligger enligt bolagets mening utanför den prövning som ska göras i ärendet enligt 3 kap. samt 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Handlingsprogram och säkerhets-rapport enligt lagen (1999:381) om

som avses användas presenteras, tillsammans med en riskanalys, planerade skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.	åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor kommer att tas fram senare inför den kommande tillståndsprövningen enligt miljöbalken.
Utöver den föreslagna dispositionen och innehållet så anser SNF att följande bör ingå: - Gällande tillstånd och övriga beslut - information om planerade skyddsåtgärder, med separat beskrivning av hur bolaget bedömer behovet av ekologisk kompensation - i all redovisning bör klarläggas skillnader och tillkommande konsekvenser i förhållande till pågående brytning och därmed sammanhängande verksamheter jämfört med Tapuli 1 - hushållning med naturresurser - sammanfattning och samlad bedömning av miljökvalitetsmål och hänsynsregler	I den MKB som tagits fram finns en redogörelse för den påverkan som koncessionen bedöms kunna medföra på de allmänintressen som berörs och har sitt skydd enligt de för ärendet aktuella bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. miljöbalken. I underlaget finns också en redogörelse för de åtgärder som bolaget bedömer att det behöver vidta för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa de negativa miljöeffekter som kan uppstå till följd av koncessionen på nämnda allmänintressen. Bedömningarna har gjorts mot bakgrund av relevant nollalternativ. Enligt bolagets bedömning medför inte den aktuella koncessionen något behov för ekologisk kompensation, utöver den kompensation som redan genomförs av bolaget på grund av pågående gruvverksamhet. Se bilaga D7.

2.4 Finnish Environment Institute

Comments from the Environment Institute	The Company's comments/answers
The consultation document does not indicate how production will change when the current open pit is gradually closed.	The mining activities at the concession area is planned to commence while the open pit within the adjacent concession area Tapuli K nr 1 is in operation and be

	ongoing pending the mining actives planned for at the nearby concession area Sahavaara K nr 1. Depending on when the permits required for the activities can be obtained, however, the operation at the concession area may have to be postponed so that it takes place in parallel with the mining activities at Sahavaara K nr 1, or as a stand-alone operation. The concession is thus not intended to result in an increase of the annual production rate of the Tapuli Mine.
The documents relating to the mining concession application do not describe the quantities, composition or concentrations of the surplus water pumped into the Muonio River from the clarification basins or process water associated with the tailings ponds. These should be described in detail in the EIA procedure.	See section 8.2.2 of the EIA.
According to the Extractive Waste Directive (2006/21/EC) and the BAT conclusions on the management of extractive waste (Garbarino et al. 2018), seepage water should be collected efficiently and, if necessary, treated before being discharged into water bodies. The treatment and purification of mine wastewater should be described in detail in the EIA. The EIA should also take into account the impact of potentially more frequent extreme weather events on the need to	The EIA holds a general description of the management of water and extraction waste, section 4.2 and 4.3. It's the company's position that this is what is required for the assessment that is to be made in the concession process under the provisions in Chapter 3 and Chapter 4, Section 1 - 7 of the Environmental Code. A more comprehensive and detailed EIA will be produced later, prior to a future environmental permit application for

discharge surplus water from the mine into the Muonio River. Is it possible to increase the capacity of the tailings and clarification ponds and improve the efficiency of wastewater treatment in connection with the planned commencement of mining operations in order to minimise transboundary impacts on water bodies? It should also be noted that on the Finnish side of the border river, in the municipality of Kolari, there is a mining project (iron, copper-gold and pyrite concentrates) by Hannukainen Mining Oy, which is currently in the permit and planning stage and whose planned discharge point is approximately 10 kilometres downstream from the Kaunisvaara discharge point. The permit applications and EIA for both mines should also assess the potential combined effects of the mines. In particular, the effects of xanthates used in mining operations should be investigated.	the mining activities at the concession area.
The company does not consider it necessary to carry out a project alternative assessment in accordance with the EIA procedure based on the prevailing geological conditions, which require open pit mining at the site in question. However, this should not preclude the EIA procedure project alternative review, which compares not only mining techniques but also, for example, the locations of waste areas and water basins, waste disposal	The water and waste management will be carried out by existing techniques and in existing facilities that have already been assessed in accordance with Chapter 3 and Chapter 4, Section 1 – 7 of the Minerals Act. The same applies for milling and beneficiation of the ore that is to be mined from the concession area. It is thus not relevant to describe any alternative locations,

techniques, water management methods and the location of discharge pipes.	techniques and methods for those parts of the mining operation.
The EIA must include an assessment of potential transboundary impacts, taking into account the water status objectives (Muonio River). The Torne-Muonio River is Europe's most important salmon river and is of significant ecological, economic, tourist and cultural importance. In addition, traditional dip net fishing culture (håvning/lippoaminen) on the Torne River is a candidate for inclusion in UNESCO's list of intangible cultural heritage.	See section 8.1.3 and 8.2.2 of the Environmental Impacts Assessment ("EIA").
Mining operations already have an impact on the Muonio reindeer herding cooperative on the Finnish side, as the noise and dust caused by mining extend to Finland. In addition, reindeer from the Muonio Sami village regularly cross into the Muonio reindeer herding cooperative area, causing additional work for reindeer herders on both sides of the border. These impacts can be expected to increase as a result of the expansion project.	See section 8.1.1, 8.4.2 and 8.4.3 of the EIA.
The EIA procedure must be carried out well so that it is also acceptable to Finland and that those most affected by the matter, i.e. the residents of the Torne and Muonio Rivers, have the opportunity to be heard on the matter.	Consultations have been held with the County Administrative Board, the supervisory authority and the individuals who can become particularly affected by the concession, as well as other authorities, the municipality of Pajala, the public in concern, and the Finnish Environment

	Institute. That is what is required in the context according to Chapter 6, Section 30 and 33 of the Environmental Code.

För Kaunis Iron AB

Johan Morin
Geovista AB